

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI METODLARI

Bebitova Marjona

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot
texnologiyalari universiteti 3-bosqich talabasi

Abdusayidova Fotima

3-bosqich talabasi

abdusayidovafotima79@gmail.com

Egamberdiyeva Ma'suda

3-bosqich talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqola ta'lim tizimida axborot texnologiyalarini o'qitishning zamonaviy metodlaridan foydalanishga bag'ishlangan. Axborot texnologiyalari fanini

o'qitishda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish misollari ko'rib chiqiladi. Hamda o'qituvchilar malakasini oshirishga yordam beradigan zamonaviy metodlar ham atroflicha o'rganilgan.

Kalit so'zlar: zamonaviy pedagogik texnologiyalar, ommaviy ochiq ta'lim texnologiyasi, interaktiv darsliklar tizimlari, online ta'lim platformalari.

KIRISH

Ta'lim mashg'uloti - o'quvchilarning ilmiy bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish,

ijodkorligini, dunyoqarashini, axloqiy qarashlari va e'tiqodlarini rivojlantirishga qaratilgan faol

o'quv-kognitiv faoliyatini tashkil etish va rag'batlantirishning maqsadli pedagogik

jarayonidir[1].

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfséries.com

7th March, 2025

Ushbu ta'rifdan kelib chiqqan holda, axborot texnologiyalarini o'qitish yangi o'qitishning

zamonaviy metodlaridan foydalangan holda o'quvchiga ma'lumot tayyorlash va uzatish

jarayonini tashkil etish deb qaralishi kerak. Keng ma'noda o'rganish boshqariladigan jarayon

ekanligini hisobga olsak, yangi axborot texnologiyalaridan foydalangan holda o'qitish

o'qituvchi va o'quvchilarga axborot bilan bog'liq fikr bildirish uchun keng imkoniyatlar

yaratadi.

Agar an'anaviy ta'lim tizimi haqida gapiradigan bo'lsak, unga mos keladigan muassasalarda zamonaviy o'qitish usullari juda kam uchraydi, lekin xususiy maktablar, o'quv

markazlari va boshqa shunga o'xshash tashkilotlarga kelsak, ularning faoliyatida yangi usullar

tobora ko'proq paydo bo'lmoqda. Nima uchun ushbu usullar an'anaviy usullardan ko'ra

samaraliroq deb hisoblanadi?

Kompyutning paydo bo'lishi bilan pedagogik usullar o'zgaradi, ya'ni o'quv jarayoni

bilimlarni "nasoslash" (o'qituvchi va talaba o'zaro munosabatlarining chiziqli qurilishi) sifatida

emas, balki o'quvchining bilim faoliyatini boshqarish jarayoni sifatida qaraladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Axborot texnologiyalarini o'qitish axborot resurslari, elektron o'quv vositalari va

telekommunikatsiya imkoniyatlaridan foydalangan holda, o'quvchiga ma'lum bir hodisa yoki

jarayonni har tomonlama o'rganish imkoniyatini beradigan ma'lum bir ta'lim muhitini

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econferences.com

7th March, 2025

yaratishga imkon beradi. Bu ta'lim faoliyati mazmunining o'zgarishiga olib keladi, u yanada mustaqil va ijodiy bo'lib, ta'limga individual yondashuvni amalga oshirishga yordamlashdi.

IJODKOR O'QITUVCHI JURNALI Kompyuter texnikasi va dasturiy ta'minotining keskin sakrashi ta'lim jarayoniga multimedia texnologiyalari, internet texnologiyalari kabi texnologiyalarni joriy etish imkonini berdi va ulardan to'g'ri foydalanish inson shaxsi va qobiliyatini har tomonlama rivojlantirishga xizmat qilmoqda.

Axborot texnologiyalarini o'qitishning zamonaviy metodlari bugungi yangi texnologiyalarga mos keladi. Bu metodlar o'qituvchilar, talabalar uchun zarur bilim va ko'nikmalarini olishda yordam beradi. Quyidagi zamonaviy metodlar o'qitish jarayonida muhim ahamiyatga ega:

Interaktiv darsliklar tizimlari: Bu darsliklar, multimedia, animatsiyalar, va interaktiv mashg'ulotlar orqali o'quvchilarga ma'lumotlarni oson tushunish imkoniyatini beradi. Bu tur darsliklar ko'p platformalarda mavjud, masalan, Khan Academy, Coursera, va Udeemy.

Virtual Realitiya (VR) va Augmented Realitiya (AR): VR va AR texnologiyalari o'quvchilarni ma'lumotlarni "ishlab chiqish" jarayonida qatnashishga imkon beradi. Bu texnologiyalar, o'quvchilarga qaysi mavzuni o'rganish orqali nazariy ma'lumotni amaliyotga o'tkazishini ta'minlaydi.

Online ta'lim platformalari: Online ta'lim platformalari, o'quvchilarga keng doiradagi

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

fanni o'rganish imkoniyatini beradi. Bu platformalar o'quv materiallariga, darsliklarga,

interaktiv dasturlarga va yordamchi turdagi materyallarga kirish imkonini ta'minlaydi.

Flipped classroom modeli: Bu modelda, darslar o'qituvchi tomonidan videotarqatuvchi

orqali o'rganish materiallari bilan to'ldiriladi, va o'quvchilar darslikni o'qib, sinovlar va

savollarga yoki o'zlarining o'zini tuzatilishi talab qilingan mashg'ulotlar bilan mashg'ulot

olishadi.

Machine Learning va AI dasturlari: Machine learning va artificial intelligence (AI)

texnologiyalari, o'quv jarayonini personalizatsiyalashda va o'quvchilarning o'zlarining talablari

va qobiliyatlari bo'yicha boshqarilishida yordam beradi.

Iqtisodiy matematika modellari: Iqtisodiy matematika modellari, o'quvchilarga muammolarni yechishda, ma'lumotlarni tahlil qilishda, va qaror qabul qilishda yordam beradi.

Ta'lim video darslarining tarqatilishi: YouTube va boshqa onlayn platformalarda

o'qituvchilar o'zlarining ko'nikmalari va ko'rsatmalari orqali darslar tarqatishadi.

Mobil ilovalar: O'quvchilarni qiziqtirish va bilimlarini oshirish uchun mobil ilovalar ham

foydali bo'ladi. Bu ilovalar o'quvchilarning darslarga qatnashishini nazarda tutadi va

moslashtirilgan yopiq savollar yopiradi.

Sotsial tarmoqlar: O'quvchilarga axborot texnologiyalarini o'rgatishda sotsial tarmoqlardan foydalanish muhimdir. Bu orqali o'quvchilar bir-birlari bilan o'zlashtirish,

ma'lumot almashishi, maqsadlarini o'zlashtirish va fikrlarini almashishlari mumkin.

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

Bu zamonaviy metodlar, o_quvchilarga amaliyotga asoslangan, sodda va tushinarli hamda

motivatsiyalashdirmoqchi o_qitish usullarini taqdim etadi. Bu usullar o_quvchilarga

ma'lumotlarni oson o_rganish va nazariy ko_nikmalarini amaliyotga o_tkazishda yordam beradi.

Bundan tashqari axborot texnologiyalarini o_qitishda turli pedagogik texnologiyalar ham

mavjud. Ta'lim jarayonida turli ta'lim yangiliklaridan foydalanish ta'lim va tarbiyaning ajralmas

qismiga aylandi. Amalda, davlat ta'lim standarti talablarini amalga oshirish uchun zamonaviy

o_qituvchi zamonaviy ta'lim texnologiyalarini egallashi kerak.

IJODKOR O'QITUVCHI JURNALI

Jamiyat bugungi kunda insondan yangi sharoitlarga tez moslasha olish, moslashuvchanlik

va ijodkorlikni namoyon etish, murakkab masalalarning optimal yechimlarini topish, turli

odamlar bilan muloqotni samarali yo_lga qo_yishni talab qilmoqda. Binobarin, zamonaviy

bitiruvchisi mustaqil hayotda o_zini ishonchli his qilish imkonini beradigan ko_nikma, bilim va

malakalarga ega bo_lishi kerak. Ta'lim tizimining innovatsion rivojlanishining hozirgi bosqichi

- asosiy umumiy ta'lim uchun davlat ta'lim standartini joriy etish va samarali qo_llashdir.

Yangi ta'lim natijalarini aniqlash bilan ta'lim faoliyatini innovatsion tashkil etish haqida

savol tug_ladi. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va qo_yilgan maqsadlarga mos keladigan

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfséries.com

7th March, 2025

baholash texnologiyalarini tanlash va qo'llash qobiliyati ko'p jihatdan o'qituvchining ta'lim

faoliyati samaradorligini belgilaydi [5].

"Ta'lim texnologiyasi" tushunchasi haqida turli nuqtai nazarlarni ko'rib chiqaylik.

—Pedagogik texnologiya – ta'lim shakllarini optimallashtirishga qaratilgan texnik va inson

resurslarining butun jarayonini ularning o'zaro ta'sirida hisobga olgan holda bilim olishning

tizimli usul [9]. Pedagogik texnologiya - bu o'quv jarayonini tashkil etish va o'tkazishda

o'quvchilar va o'qituvchilar uchun qulay shart-sharoitlarni hisobga olgan holda har bir detali

bilan o'ylangan birgalikdagi pedagogik faoliyat modelidir [4].

Axborot texnologiyalarini o'qitishda dinamik baholash texnologiyasi.

Dinamik baholash texnologiyasi o'quvchini o'ziga nisbatan baholashga asoslanadi.

Texnologiyadan qo'shimcha ta'lim segmentida samarali foydalanish mumkin. Shunday qilib,

dars mashg'ulotlarida texnologiyadan foydalanganda, davlat yakuniy attestatsiyasi va o'quv

natijalarini qayd etish o'rtasida ziddiyat yuzaga keladi. Bizning fikrimizcha, dinamik baholash

o'rta maktab o'quvchilarining loyiha faoliyatidagi ishtiroki natijalarini qayd etish uchun ham

qo'llanilishi mumkin.

O'qituvchining ta'lim texnologiyalaridan maqsadli va oqilona foydalanishi, universal

ta'lim faoliyati tizimini shakllantirish va rivojlantirish, motivatsion, operatsion va kognitiv

resurslarni rivojlantirish, AKT kompetentsiyasini rivojlantirish va Davlat imtihoniga

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

tayyorgarlik ko_rish, shuningdek, yoshlarni hayotga va uzluksiz ta'limga tayyorlashni ta'minlaydi.

Natijaga erishish uchun yangi pedagogik vositalar talab qilinadi. Buni eski pedagogik

usullar yordamida amalga oshirish mumkin emas, ya'ni o_qituvchilar nafaqat pedagogik

tizimning elementlarini o_zgartirishi, balki o_z faoliyatining butun tizimini qayta ko_rib

chiqishlari, darslarni va sinfdan tashqari mashg_ulotlarni standart mantiqda loyihalashni

o_rganishlari kerak. || [2].

XULOSA

Axborot texnologiyalari fanlarini o_rganish talabalar o_rtasida universal ta'lim harakatlarini shakllantirishga yordam beradi. Shu munosabat bilan ta'lim mazmuni har bir

shaxs uchun zarur bo_lgan vakolatlarni ajratib ko_rsatish asosida tanlanadi. Shundan kelib

chiqib, o_quvchi yechishni o_rganishi kerak bo_lgan muammolar aniqlanadi va o_quv

materiallari shu muammolar atrofida birlashtiriladi. Shunga ko_ra, o_qituvchining roli o_zgarib

bormoqda va u ma'lumotlarning "tarjimoni" dan talabalar faoliyatining tashkilotchisiga

aylanadi; Zamonaviy sharoitda ta'lim jarayonini optimallashtirishning muhim vositalaridan biri

hisoblanadi.

IJODKOR O'QITUVCHI JURNALI Samarali pedagogik texnologiyalarni tanlash, bu har qanday o_qituvchiga, jumladan,

informatika fani o_qituvchilariga ham o_z malakasini oshirish, ijodkorlik, raqobatbardosh

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

bo_lish, o_z-o_zini tarbiyalash va rivojlantirishga intilish imkonini beradi. Shu tarzda, ta'lim

jarayonini oshirish va optimallashtirish muammosi hal qilinadi, ya'ni. yuqori sifatli va minimal vaqt va mehnat sarfi bilan pedagogik natijalarga erishish imkoniyati yaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Pedagogika: Buyuk zamonaviy ensiklopediya / Tuzuvchi E.S. Rapatsevich - Mn.: "Zamonaviy so_z", 2005. – 382-bet).
2. Bepalko V. P. Pedagogik texnologiyaning tarkibiy qismlari. M.: Pedagogika, 1989.
3. Bosova L.L. BINOM tomonidan nashr etilgan —Bilimlar laboratoriyasii internet gazetasi [Elektron resurs]. 9-son. Sentyabr 2012. URL: <http://gazeta.lbz.ru/2012/9/9nomer.pdf>
4. Volkov I.P. Maktabda iste'dodlar ko_pmi? M.: Znanie, 1989.
5. Monaxov V. M. O_quv jarayonini loyihalash va qurishning texnologik asoslari. Volgograd: o_zgartirish, 1995.
6. Selevko G.K. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. M.: Xalq ta'limi, 1998.
7. Suxov P. Yu., Suxova M. V., Sologub I. P. O_rganishni o_rganish. L.: Lenizdat, 1990.
8. Pedagogik amaliyotda —Texnologiya|| va —Logiya|| (T. G. Galaktionova ma'ruzasi materiallari asosida) [Elektron resurs]. URL: http://contest.schoolnano.ru/progmateral/technology_intro/ (kirish sanasi: 02/10/2016).
9. Hamidullo o_g_li, T. H. (2024). RAQAMLI AXBOROTLARNI QAYTA ISHLASHDA BULUTLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHDA CLOUD-

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

ANDROID, ICLOUD-APPLE IMKONIYATLARI VA FARQLARI. Scientific Impulse,

2(20), 189-193.

10.Hamidullo o_g_li, T. H. (2022). HOZIRGI KUNNING DOLZARB IMKONIYATLARI. JAWS VA NVDA DASTURLARI. Scientific Impulse, 1(2), 535-537.

11.Tursunov, H. H., & Hoshimov, U. S. (2022). Ta'lim tizimida ko_zi ojiz o_quvchilarni informatika va axborot texnologiyalari fanida o_qitish texnologi